

Székelyi Etelka

2017 AUG 31

Az Alkotmánybíróság részére,
a Fővárosi Törvényszék útján

Hivatkozott első fokú ítélet száma: 62.P.25.194/2015/15.

Hivatkozott másodfokú ítélet száma: 3.Pf.20.574/2017/5/II.

Tisztelt Alkotmánybíróság!

20

FŐVÁROSI TORVÉNYSZÉK 17.	
FŐLAJSTROMSZÁM KEZDŐHATÁRON	
Postán / Gyűjtőládába / Személyesen / E-mailen / Faxon	
Érkezett:	2017 AUG 31.
PÉLDÁNY:	1 IV.
MELLÉKLET:	1X6 KÖZTÜK:
FŐLAJSTROMSZÁM: UTÓHATÁRON:	25194/15

628

Tóthné Boros Mónika (), valamint Tóth Lajos ()
() indítványozók, fiuk, Tóth Ákos ()
() mint meghatalmazott útján az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. § alapján a Fővárosi Ítéltábla 3.Pf.20.574/2017/5/II. számú ítéletével szemben az alábbi

alkotmányjogi panaszt

terjesztik elő.

Kérelem

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám:	10/1858-0/2017.
Érkezett:	2017 SZEPT 27.
Példány:	3 Kezelőiroda:
Melléklet:	3 x 5 + 6 H

Indítványozók kérik az Alkotmánybíróságot, hogy a Fővárosi Ítéltábla 3.Pf.20.574/2017/5/II. számú ítéletét semmisítse meg.

A sérelmezett ítélet az Alaptörvény alábbi rendelkezéseiben ütközik

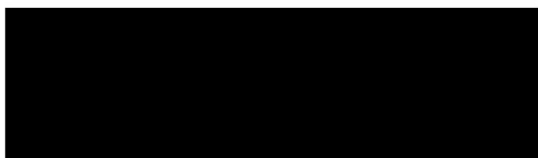
Indítványozók álláspontja szerint a sérelmezett bírói döntés az Alaptörvény alábbi rendelkezéseit sérti:

- XIII. cikk (1) bekezdés
- XXVIII. cikk (1) bekezdés
- E) cikk (2) és (3) bekezdés

Indokolás

Az indítványozók, mint felperesek keresete folytán a Fővárosi Törvényszék 62.P.25.194/2015/15. számú ítéletével – figyelemmel az Európai Unió Bíróságának C-430/13. számú ügyben hozott végzésére – kártérítésre kötelezte a Magyar Államot, mint alperest, mert az alperes az utazásszervező és -közvetítő tevékenységről szóló 213/1996. (XII. 23.) Kormányrendelet (a továbbiakban: Kormányrendelet) megalkotásával nem megfelelően ültette át a tagállami jogrendbe a szervezett utazási formákról szóló 90/314/EGK Irányelv (a továbbiakban: Irányelv) 7. cikkében foglaltakat, és ezzel összefüggésben a felpereseknek kára keletkezett. Az első fokú bíróság ezért a felperesek kereseti kérelmének megfelelően kártérítésre kötelezte az alperest.

Alperes fellebbezése folytán a Fővárosi Ítéltábla az első fokú bíróság ítéletét részben megváltoztatva, mérsékelte alperes kártérítési kötelezettségét, ugyanis a Fővárosi Ítéltábla

628
2017.09.30

értelmezése szerint a felperesek (indítványozók) nem jogosultak a kifizetett sztoróbiztosítás és vízumdíjak, illetve a vízumügyintézési díj ellenértékének visszakövetelésére, arra ugyanis értelmezése szerint nem terjed ki az Irányelv 7. cikkének hatálya.

Az Európai Unió Bíróságának legfontosabb sarokköve, hogy az Európai Unió területén kizárólagos hatásköre van arra, hogy az európai jogot értelmezze. Így, amikor az európai jog alkalmazhatóságát, hatályát vagy értelmét kell kibontani, akkor arra a tagállami bíróságnak nincs hatásköre. Az Európai Unió Bíróságának az előzetes döntéshozatali eljárásban hozott határozati, állásfoglalásai precedens jellegűek, azokat minden tagállami bíróságnak alkalmaznia kell. Az Európai Unió Bírósága a C-430/13. számú ügyben, előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekre az alábbi határozatot hozta:

„1) *A szervezett utazási formákról szóló, 1990. június 13-i 90/314/EGK tanácsi irányelv 7. cikkét úgy kell értelmezni, hogy azzal ellentétes az a nemzeti szabályozás, amelynek részletszabályai nem eredményezik, hogy a fogyasztó az általa befizetett valamennyi összeg visszatérítésére és a hazaszállítására vonatkozóan hatékony biztosítékkal rendelkezzen az utazásszervező fizetésektelensége esetén. A kérdést előterjesztő bíróság feladata, hogy megállapítsa, hogy az előtte folyamatban lévő jogvitában alkalmazandó nemzeti szabályozás esetében erről van-e szó.*

2) *A 90/314 irányelv 7. cikkét úgy kell értelmezni, hogy a tagállamoknak nincs semmilyen mérlegelési mozgásterük a tekintetben, hogy az utazásszervező, illetve az utazásközvetítő által a fogyasztó számára nyújtandó biztosítéknak a kockázatok milyen körére kell fedezetet nyújtania. A kérdést előterjesztő bíróság feladata, hogy megvizsgálja, hogy az érintett tagállam által az említett biztosíték összegének meghatározása érdekében megállapított szempontoknak az-e a céljuk vagy a hatásuk, hogy korlátozzák a biztosítékkal fedezett kockázatok körét, amely esetben ezek a szempontok nyilvánvalóan összeegyeztethetetlenek az említett irányelvből fakadó kötelezettségekkel, és az uniós jog kellően súlyos megsértésének minősülnek, amely a közvetlen okozati összefüggés fennállásának megállapítása esetén megalapozhatja az érintett tagállam felelősségét.”*

Indítványozók álláspontja szerint a fentiek alapján egyértelmű, hogy **az utazásszervezőnek a részére befizetett valamennyi összeg visszatérítésére fedezettel kell rendelkeznie**, a befizetett összegek között a visszatérítés tekintetében sem jogcím, sem más szempont szerint nem lehet különbséget tenni, egyedüli feltétel az, hogy azt a fogyasztónak be kellett fizetnie az utazásszervező részére.

Ha a **Fővárosi Ítélet** bizonytalan lett volna azon kérdést illetően, miszerint az Irányelv 7. cikkének hatálya alá tartozik-e a befizetett sztoróbiztosítás, a vízumügyintézési díj és a vízumdíj, akkor **sincs hatásköre arra, hogy maga értelmezze az uniós jogot és így hozzon döntést**, hanem a kérdést előzetes döntéshozatalra kellett volna terjesztenie az Európai Unió Bírósága elé, és az ott hozott határozat alapján kellett volna döntést hoznia.

Az EUMSZ 267. cikke kimondja, hogy *„ha egy tagállam olyan bírósága előtt folyamatban lévő ügyben merül fel ilyen kérdés, amelynek határozatai ellen a nemzeti jog értelmében nincs jogorvoslati lehetőség, e bíróság köteles az Európai Unió Bíróságához fordulni.”* Indítványozók másodfokú ügyében az uniós joggal kapcsolatos kérdés felmerülése abban öltött testet, hogy a felperesek és alperes között vita volt, hogy az Irányelv 7. cikkének hatálya kiterjed-e a sztoróbiztosításra, a vízumügyintézési díjra és a vízumdíjakra. A Fővárosi

Ítéletablának ezért konkrét normatív rendelkezés hiányában az Irányelv 7. cikkének értelmezésére volt szüksége a jogvita eldöntése érdekében. Az értelmezés elvégzésére azonban a Fővárosi Ítéletábla nem rendelkezik hatáskörrel, a felmerült kérdést így előzetes döntéshozatali eljárás keretében kellett volna az Európai Unió Bírósága elé terjesztenie.

Indítványozók egyébiránt megjegyzik, hogy az Európai Unió Bíróságának C-430/13. számú ügyben hozott végzése egyértelműen (és kötelező jelleggel) meghatározza, hogy valamennyi befizetett összeg tekintetében (tehát az utazásszervezőnek befizetett sztoróbiztosítás, vízumügyintézési díj, illetve vízumdíj esetében is) megfelelő biztosítékkal kell rendelkeznie az utazásszervezőnek, így az alperesnek is valamennyi befizetett összeg tekintetében megállapítható a kártérítési felelőssége. A Fővárosi Ítéletábla hivatkozik is az Európai Unió Bíróságának ezen végzésre, de álláspontunk szerint az abban foglaltak alapján az általános jogértelmezés szerint nem következik az ítéletben foglalt, az indítványozók számára hátrányos döntés.

Indítványozók szerint így a Fővárosi Ítéletábla túlterjeszkedett a hatáskörén, illetve olyan döntést hozott, amely nem következik az általa az ítélet indokolásában megjelölt jogforrásból. Indítványozók álláspontja szerint mindezek sértik az indítványozók tisztességes bírósági eljáráshoz való jogát, a contra legem jogalkalmazás, valamint a hatáskör túlterjeszkedés folytán okozott alapjogi sérelem már alkotmányjogilag is értékelhető szintre emelkedett.

A másodfokú ítélet indokolásában, az 5. oldalon a másodfokú bíróság a következőket rögzíti: *„A másodfokú bíróság azonban rá kíván mutatni arra, hogy az alperes felelőssége csak a vagyoni biztosítékkal meg nem térült, az utazáshoz közvetlenül kapcsolódó díjakra terjed ki. Nem esik az Irányelv hatálya alá valamennyi, az utazással összefüggésben megfizetett díj megtérítése, így a sztoróbiztosítási díj, a vízumdíj és a vízumügyintézés díja sem.”*

Indítványozók rögzíteni kívánják, hogy miközben az Európai Unió Bíróságának végzése a *„fogyasztó az általa befizetett valamennyi összeg visszatérítésére (...) hatékony biztosítékkal rendelkezzen”* terminológiát használva rendelkezik, addig a másodfokú bíróság a végzésben alkalmazott terminológiával szinte szó szerint azonos módon indokolja meg contra legem a döntését az indítványozók számára hátrányos módon.

Indítványozók szerint az ítélet indokolásának idézett része azt sugallja, mintha az indítványozók a sztoróbiztosítás díját, a vízumügyintézési díjat, valamint a vízumdíjakat nem közvetlenül az utazásszervezőnek, hanem egyéb, harmadik személy(ek)nek fizették volna meg. Ha ez így lenne, akkor a Fővárosi Ítéletábla ítélete jogszerű lenne. Indítványozók tájékoztatják az Alkotmánybíróságot, hogy indítványozók az utazásszervezőnek fizették meg az említett díjakat, ezt támasztják alá az ítélet 5. és 6. oldalán, az indokolásban rögzített tények, miszerint az utazásszervező pénztárbizonylatán kerültek feltüntetésre az említett díjak.

Az Alkotmánybíróság a 13/2013. (VI. 17.) AB határozatában megállapította, hogy a hatályon kívül helyezett alkotmánybírósági határozatokban kidolgozott érvek, jogelvek és alkotmányossági összefüggések felhasználhatóak az újabb ügyekben vizsgálandó alkotmányjogi kérdések elbírálásakor is.

Az Alkotmánybíróság a 7/2013. (III. 1.) AB határozatban (a továbbiakban: Abh.) megállapította, hogy az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt szabály értelmezésekor – az Alkotmánnyal fennálló tartalmi és kontextuális egyezés okán –

irányadónak tekinti a tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető joggal kapcsolatban kimunkált korábbi alkotmánybírói gyakorlatot.

Az Abh.-ban foglaltak szerint: „(...) az Alkotmánybíróság által vizsgált, az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében rejlő indokolási kötelezettség alkotmányos követelménye a bíróság döntési szabadságának abszolút korlátját jelenti, nevezetesen azt, hogy döntésének indokairól az eljárási törvényeknek megfelelően szükséges számot adnia. Az indokolási kötelezettség alkotmányjogi értelemben vett sérelme az eljárási szabály alaptörvény-ellenes alkalmazását jelenti. A tisztességes eljárásból fakadó elvárás tehát az eljárási szabályok Alaptörvénynek megfelelő alkalmazása, ami a jogállami keretek között működő bíróságok feladata. Az eljárási törvény rendelkezéseire is figyelemmel, a tisztességes eljárás alkotmányos követelménye a bírói döntésekkel szemben azt a minimális elvárást mindenképpen megfogalmazza, hogy a bíróság az eljárásban szereplő feleknek az ügy lényegi részeire vonatkozó észrevételeit kellő alapossgal megvizsgálja, és ennek értékeléséről határozatában számot adjon. Ennek megítéléséhez az Alkotmánybíróság vizsgálja a jogvita természetét, az alkalmazandó eljárási törvény rendelkezéseit, a felek által az adott ügyben előterjesztett kérelmeket és észrevételeket, valamint az ügyben választ igénylő lényeges kérdéseket.”

Jelen esetben az ítéletben felhívott jogforrásokból (például: a hivatkozott C-430/13. számú ügy végzése) – illetve ezáltal az ítéleti indokolásból – a jogértelmezés általános szabályainak megtartása mellett nem következik az indítványozókra hátrányos bírói döntés, így az – az Abh. idézett megállapítására is tekintettel – sértik az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdéséből levezetett indokolási kötelezettséget. A 20/2017. (VII. 18.) AB határozat kimondja, miszerint *„az a bírói ítélet, amely alapos ok nélkül hagyja figyelmen kívül a hatályos jogot, önkényes, fogalmilag nem lehet tisztességes, és nem fér össze a jogállamiság alapelveivel.”*

Indítványozók szerint, ha a bíróság az eljárás során olyan perbeli cselekményt végez, amelyre nincs hatásköre (tagállami bíróság értelmezi az uniós jogot), akkor az már önmagában megalapozza az eljárás tisztességtelenségét, és a hatáskör hiányában elvégzett perbeli cselekmény alapján az eljárásban hozott döntés alaptörvény-ellenességét.

Fentiek alapján az indítványozók kára csak részben kerül(ne) megtérítésre, így contra legem fosztanak meg őket ezektől az összegektől. Mindezek alapján az indítványozóknak sérül az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tulajdonhoz való joga is.

A jogkérdés és jelen alkotmányjogi panasz jelentősége

2009-ben az [REDACTED] utazásszervezők váltak fizetéképtelenné. A fogyasztók (utasok) - megfelelő biztosíték hiányában - egyik esetben sem kapták vissza az általuk befizetett összegek száz százalékát. Több ezerre tehető a károsultak száma, azonban, tekintettel arra, hogy a hivatkozott kormányrendeletet mind a mai napig nem módosította az alperes kormánya annak érdekében, hogy az megfeleljen az Irányelv 7. cikkében foglalt céloknak, ezért akár további fogyasztókat is kár érhet a jövőben. Jelen alkotmányjogi panasz jelentősége tehát abban is áll, hogy vajon tud-e majd az alperes kártérítési kötelezettségének mérséklése érdekében a jelen alkotmányjogi panaszban megjelölt ítéletre eredményesen hivatkozni a - minden bizonnyal nagyszámú - jövőbeni felperesekkel szemben, avagy sem.

Az Alkotmánybíróság hatásköre

Az Alkotmánybíróság hatáskörét Magyarország Alaptörvénye 24. cikk (2) bekezdés d) pontja, valamint az Abtv. 27. § állapítja meg.

Nyilatkozat a jogorvoslati lehetőségek kimerítéséről

Indítványozók nyilatkoznak, hogy ügyükben a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 271. § (2) bekezdése alapján, a vitatott értékre tekintettel nincs helye felülvizsgálatnak, így jogorvoslati lehetőségeiket kimerítették.

Sérelmezett bírói döntés közlésének időpontja

Indítványozók tájékoztatják az Alkotmánybíróságot, hogy a másodfokú bíróság ítéletét 2017. augusztus 7. napján kézbesítették részükre, ezért alkotmányjogi panaszukat határidőben terjesztették elő. Az ezt igazoló tértivevény megküldése a bíróságok egységes iratkezelési szabályzatáról szóló 17/2014. (XII. 23.) OBH utasítás 118. § (1) bekezdése alapján, az első fokon eljáró bíróság feladata.

Nyilatkozat a felülvizsgálattal és perújítással kapcsolatban

Indítványozók nyilatkoznak, hogy semmilyen rendkívüli perorvoslatot nem kezdeményeztek, felülvizsgálatot kezdeményezni alperesnek sincs joga.

Illeték

Az Abtv. 54. § (1) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság eljárása illetékmentes.

Jogi képviselet

Az Alkotmánybíróság előtti eljárásban a jogi képviselet nem kötelező. Indítványozók bejelentik az Alkotmánybíróságnak, hogy az alapügyben első és másodfokon eljáró jogi képviselőjük az Alkotmánybíróság előtti eljárásra nincs meghatalmazva (megbízva), így jelen alkotmányjogi panasszal összefüggésben nem járhat el.

Csatolt mellékletek:

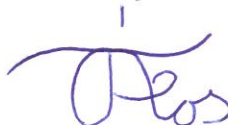
1. Meghatalmazás
2. Első fokú ítélet
3. Másodfokú ítélet
4. Az Európai Unió Bíróságának hivatkozott végzése (C-430/13. számú ügy)
5. Alkotmányjogi panasz adatkezelési nyilatkozat (indítványozónként egy példány)

Miskolc, 2017. augusztus 28.

Tóthné Boros Mónika

Tóth Lajos

indítványozók képviseletében

Tóth Ákos
meghatalmazott